

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 106 (117)

Olsztyn, Czwartek 9 Maja 1946 r.

Rok II

W dniu Święta Zwycięstwa

Święcimy dziś Dzień Zwycięstwa w pierwszą rocznicę kapitulacji hitlerowskich Niemiec.

Rok temu w dn. 9 maja ustały działania wojenne. Wojna w Europie została zakończona. Największy w dziejach i najkrwawszy zamach na wolność ludów znalazł swój niesławny epilog w gruzach Berlina, gdzie bezprzykładnie zmiażdżone, mocno chwycione za gardło hitlerowskie Niemcy padły do stóp zwyciężczych aliantów.

W tym kompletnym pogromie hord germanskich, w tym absolutnym zwycięstwie, będącym triumfem najczystszych ideałów demokratycznych nad ucieleśnionym wstecznictwem, reakcją i barbarzyństwem wszystkich czasów — zaszczytny udział wzięło odrodzone Wojsko Polskie, zbrojne ramię nowej demokratycznej Polski ludowej.

Żołnierz polski w bratnim sojuszu z żołnierzem radzieckim dobijał bestię niemiecką w jej własnym gnieździe — na gruzach junkierskiego Berlina, w krwawych zmaganiach forsował Nisę i Odrę, pędził wroga po Drezno, przemierzając prastare ziemie słowiańskie nadłabskich Łużyczan.

Żołnierz polski dobrze zasłużył się Ojczyźnie. Sprawiedliwość dziejowa, sojusz z bratnim słowiańskim Związkiem Radzieckim i właśnie ta krwawa, dobrze, rzetelnie wypełniona praca żołnierza polskiego po wielu wiekach przywróciły nam piastowskie ziemie, wytyczając granice nowej Polski na Odrze, Nisie i Bałtyku.

Rok temu, w chwili triumfu i zwycięstwa z ust czołowych mężów stanu odrodzonej Polski padły głębokie, przewidujące słowa: „Wygraliśmy wojnę, musimy wygrać pokój”.

Poza sobą mamy już rok pokoju. Nie stanowi to jeszcze perspektywy historycznej, pozwala już jednak na ogólne zbilansowanie naszych osiągnięć w dziele odbudowy Polski, która wyszła z wojny straszliwie zniszczona, zdewastowana, osłabiona biologicznie.

Bilans osiągnięć tego pierwszego roku pracy pokojowej może i powinien napawać nas otuchą i wiarą w lepsze Jutro, ku któremu zdążamy w trudzie i znoju, ale stale, pewnie i konsekwentnie.

W ciągu tego roku pokonałszy bezprzykładne trudności, odbudowując życie gospodarcze, transport i rolnictwo, odbudowując i przebudowując aparat państwowy, samorządowy i społeczny, stawiając mocne fundamenty pod przebudowę społeczno-ekonomiczną Polski w duchu sprawiedliwości społecznej, umacniając demokratyczne formy nowej Polski ludowej.

Z niemocy i z dna bezprzykładnych zniszczeń, w jakich znajdowaliśmy się przed rokiem, po roku wysiłków pokojowych wydobyliśmy się na równy trakt rozwojowy, osiągając olbrzymi wzrost mocy gospo-

Musimy utrwalic dzieło

oreza polskiego

Uroczysta akademia w przeddzień Święta Zwycięstwa

Wczoraj o godz. 17-ej sala teatru olsztyńskiego zapelniła się szczerze publicznością. Duży procent przybyłych na uroczystą Akademię stanowią reprezentanci wojska. Jest to właściwie ich święto, święto bohaterskiej armii, choć radosną rocznicę zwycięstwa święci cały naród.

Pośród przedstawicieli władz widzimy wojewodę dr. Z. Robla, prezydenta miasta Olsztyn ob. Pałuckiego, szefa sztabu płk. Szlászewskiego, wszystkich kierowników władz wojewódzkich, przywódców stronnictw demokratycznych i organizacji społecznych. Tło sceny stanowiły flagi wszystkich państw sojuszników z godłem Polski pośrodku.

Akademii zagał mocnymi słowami w imieniu Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej prok. Szczurzewski, oddając następnie głos wicewojewodzie ppłk. Korolowi, który przemówił z ramienia stronnictw demokratycznych.

Wierząc i politycznej Polski, która zajęła w rodzinie wolnych, miłujących pokój narodów godne, należne jej miejsce.

Odrodzenie Wojska Polskiego, które w braterstwie z Armią Czerwoną osiągnęło największe w dziejach zwycięstwo, przyjaźń i sojusz z bratnim, potężnym Związkiem Radzieckim, utrwalenie zachodniej granicy Polski na Bałtyku, Odrze i Nisie, oraz olbrzymie osiągnięcia gospodarcze, społeczne i polityczne Polski w pierwszym roku pracy pokojowej — stanowią triumf jedynie słusznej, historycznie przełomowej polityki polskiej, którą wytyczył Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego i którą konsekwentnie realizuje Krajowa Rada Narodowa i Rząd Jedności Narodowej.

Rozpoczynając jednak drugi rok pracy pokojowej nie wolno nam osłabić ani wysiłków naszych na polu gospodarczym, ani czujności politycznej w dalszej przebudowie demokratycznej Polski ludowej.

Po roku już wróg znów podnosi głowę. Zjednoczone siły reakcji w kraju i zagranicą otwarcie godzą w zdobycze polskiej demokracji, a łącząc się z niemiecką żądzą odwetu zagrażają pokojowi i naszym granicom zachodnim.

Wojna skończyła się przed rokiem. Ale nadal trwa walka o pokój, o sprawiedliwość społeczną, o Demokrację. Walkę tę wygramy, jak wygraliśmy wojnę przed rokiem. Ale przyszłe ostateczne Zwycięstwo wymaga od nas nadal największego wysiłku i ofiarności, czujności i zdecydowania.

Wł. M.

W niewyszukanych, szczerych, lecz pełnych twardej prawdy słowach mówca przedstawił stanowisko stronnictw politycznych wobec dzisiejszej rzeczywistości polskiej i wysnuł wnioski, jakie narzucają się z faktu odniesienia nad hydrą germańską jednego z najwspanialszych zwycięstw w historii.

— Tak, jak potrafilismy — mówił ppłk. Korol — walczyć o wolność w okresie konspiracji, czy też jako żołnierze na polach boju, tak i dziś potrafimy walczyć o ugruntowanie demokratycznego ustroju w Polsce.

— My wiemy — powiedział m. inn. mówca — że wrzesień 1939 r. nie był klęską armii polskiej, lecz klęską systemu. Nie dopuścimy, aby powtórzył się rok 1918. Musimy utrwalic dzieło oręza polskiego. Nie na to żołnierz polski przelewał krew, by w Polsce miała znowu rządzić burżuazja. W końcu mówca podkreślił konieczność utrzymania przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, która jest gwarancją naszej niepodległości i wolności.

Barzliwe oklaski były odpowiedzią na przemówienie wicewojewody ppłk. Korala. Orkiestra w tym momencie odegrała polski hymn państwowy.

Z ramienia Wojska Polskiego przemawiał por. Wiancki. W świetnie skonstruowanym referacie, często

przerywanym oklaskami i okrzykami na cześć Wojska Polskiego, referent uwypuklił decydującą rolę Związku Radzieckiego w dziele zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami.

Dzięki Związkowi Radzieckiemu mogliśmy stworzyć świetnie wyposażone jednostki wojskowe, które przekształciły się w najpotężniejszą armię, jaką kiedykolwiek Polska posiadała.

Dzięki też Związkowi Radzieckiemu żołnierz polski mógł bagnem wydzierać z łap okupanta miasta i wsie polskie i sfinalizować swój zwycięski pochód wojenny zatknięciem polskich sztandarów na murach Berlina.

Mówca napiętnował zakusy międzynarodowej reakcji mieszaną się w sprawy polskie. „Polska — to nie Grecja. Naród polski nigdy nie zrezygnuje ze swych praw suwerennych”. „Trzeba zdecydowanych i surowych sposobów walki, aby raz na zawsze odizolować od zdrowego społeczeństwa tych, dla których niema powrotu. Walka z reakcją jest i musi być bezwzględna. Albo my, albo oni”.

Mówca zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć stałego i naturalnego sojusznika Polski — Związku Radzieckiego, po czym orkiestra odegrała hymn radziecki.

Po części oficjalnej nastąpiły popisy artystyczne, z których recenzję podamy innym razem.

Chwała poległym

Uroczysty capstrzyk i apel na pl. Wolności

Wieczorny wiatr rozwiewał wczoraj biało-czerwone flagi na domach miasta. Tu i ówdzie gorączkowo konczono dekorować okna i wystawy sklepowe. Olsztyn przybierał szatę odświętną, uroczystą.

Na starym Rynku odbywała się zbiórka oddziałów wojskowych i Milicji Obywatelskiej. Przybyły również poczty sztandarowe organizacji zawodowych, politycznych i społecznych.

Przełądu oddziałów dokonuje płk. dypl. Szlászewski, po czym capstrzyk rusza ulicami miasta.

Na placu Wolności marszowa kolumna załamuje się w czworobok. Tłumy publiczności wypełniają przyległe chodniki. Jest nastrój poważny, dostojny, bo oto wśród ogólnej ciszy padają nazwiska tych, którzy „poległym ciałem dali innym szczebel do sławy grodu”.

Długa jest litania nazwisk, jak gęsty jest las białych krzyżów, rozsiadanych na polach bitew o Polskę. Płonie znicz. Apel poległych trwa.

W oddziałach «spocznij». Na ekranie, rozpiętym na frontonie Ratusza ukazuje się film Wielkiego Czynu.

Zdobycie nadbałtyckiego bastionu hitlerowskich Niemiec — królewieckiej twierdzy.

Zmrok nie jest jeszcze zupełny i obrazy nie są zbyt wyraźne, lecz bije z nich radosna moc zwycięskiego oręza Armii Czerwonej.

Odzywają wspomnienia minionych lat klęski i chwały. Krzepnie więź uczuciowej solidarności, przypieczutowanej krwią serdeczną w obronie najszczytniejszej rzeczy na świecie — wolności.

Z ekranu grzmia surmy bojowe, triumfalne surmy Odrodzenia. (g)

Rozkaz Marszałka Rola-Zymierskiego

Warszawa, 95 (PAP). Marszałek Polski Rola-Zymierski wydał rozkaz do Armii z okazji dzisiejszego Święta Zwycięstwa, w którym m. in. podkreśla, że żołnierz polski musi stać na straży pokoju, zagrożonego przez reakcyjnych podżegaczy wojennych za granicą i w kraju.

Z tygodnia Ziemi Odzyskanych

Niebezpieczeństwo niemieckie

Odczyt zorganizowany przez Polski Zw. Zachodni

W sali gimnazjum przy ul. Mickiewicza, dr. Władysław Gębik wygłosił w ramach Tygodnia Ziemi Odzyskanych, odczyt pt. „Niebezpieczeństwo niemieckie“.

Na wstępie prelegent zaznaczył, że walka, która od wieków toczy się o ziemię, na których mieszkamy, między Polską a Niemcami miała zupełnie szczególny charakter.

Polska na te ziemie szła z postanowieniem kulturalnym. Niemcy zaś przede wszystkim z mieczem.

Polska niosła kulturę i pracę pozytywną, Niemcy natomiast szły z myślą o rabunku i niszczeniu.

Nawet nauka niemiecka zapomniała o kardynalnej zasadzie, jaką jest poszukiwanie i poszanowanie prawdy, stając się propagandą, uzasadniającą rozszewlenie germanizmu.

Germanizm w swej istocie był tym samym w czasach zamierchłych, w epoce Bismarcka, czy w okresie niesławnej pamięci Hitlera.

Pozory „kulturalnego” podejścia do mniejszości polskiej w Niemczech były aż nadto przejrzyste, odsłaniając istotne zamierzenia germanizacji polityki.

Polak nie mógł być np. lekarzem, chociażby udało mu się z trudnością przedostać przez uniwersytet.

Nawet rzeźnik np. z pod Kwidzyna nie mógł przekazać swego warsztatu synowi, bo ten nie należał do „Hitler-Jugend”. A było to w okresie paktu „nieagresji” z Polską.

Następnie prelegent narysował ciemny obraz stosunków po wybuchu wojny. Aresztowanie całego składu gimnazjum polskiego w Kwidzynie i osadzenie go w obozie koncentracyjnym było tylko przegrywką do rozpetania straszliwego terroru.

Obecnie w rok po wojnie trzeba już „bić na alarm”, mnożą się bowiem oznaki wzrostu „żądzy odwetu” w narodzie niemieckim.

Na chodnikach i murach można już dziś zauważyć swastykę kreśloną tajemniczą dłonią hitlerowca, można posłyszeć prowokacyjną rozmowę, a szepciana propaganda wywołuje niekiedy nawet pewien skutek. Zdarzały się wypadki, że zastraszeni Mazurzy, bojąc się zemsty i odwetu, stronili od polskiej szkoły.

Przechodząc do zagadnienia warmijsko-mazurskiego prelegent mocno zaakcentował: „Wielkim błędem było potraktowanie wszystkich Mazurów, jako Niemców, jak również nie mniejszym błędem jest uważanie wszystkich Mazurów za Polaków”. Zagadnienie to musi być rozwiązane b. ostrożnie i z wielkim zastanowieniem.

Polska jest predestynowana do odegrania roli przedmurza słowiańszczyzny przeciwko ewentualnej agresji niemieckiej. Uczynić

to może jedynie w oparciu o świat słowiański i po przebudowaniu swej struktury gospodarczej i psychicznej.

Do przebudowy gospodarczej Polska już przystąpiła i wytrwale robi postępy, a swe nastawienie psychiczne musi zmienić. Trzeba bowiem wykorzystać skłonność do brania, a przejść do budowania.

Tylko świadomi własnej kulturalnej wartości możemy być pewni, że przyczynimy się do rozwiązania wielkiego problemu, jakim jest kwestia niemiecka. (J.J.)

17 dywersantów R.O.A.K.

na ławie oskarżonych przed Sądem Wojskowym

Przed Sądem Wojskowym w Warszawie stanęło 17 członków zakonspirowanej organizacji ROAK („Ruch Oporu A. K.”).

Wszyscy oskarżeni po wkroczeniu do Pułtusk Armii Czerwonej i Wojska Polskiego pozostali w konspiracji, rozwinięli działalność wywiadowczą, gromadzenie broni, amunicji, wzmogli działalność organizacyjną i tworzyli patrole dywersyjno-wywiadowcze, przygotowując się do rozwinięcia działalności terrorystycznej i sabotażowej. Wydano wyroki śmierci, które zostały wykonane przez nieujętych sprawców już po aresztowaniu oskarżonych.

Organizacja dywersyjna nakazywała swoim członkom wstępować do

szeregów Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa, zapewniając sobie podstępnie dzięki uzyskanym w ten sposób informacjom większą swobodę ruchów i bezkarność.

Inspektor „Przebój” podawał na zebraniach informacyjnych ROAK, że Anglia i Ameryka przysła obserwatorów na wybory w Polsce i spowoduje zmianę rządu. Premierem zostanie wówczas Mikołajczyk, który z pewnością porozumie się z członkami rządu „londyńskiego”.

Innym znów razem oświadczone, iż przy pomocy Anglii przybędzie do Polski gen. Anders, który obali obecny rząd.

Proces trwa. (SAP).

Nowe mundury i nowe czapki

Zmiany w umundurowaniu Wojska Polskiego

Wielki przewrót, jaki zaszedł w sposobach wojowania, zarówno w taktyce, jak w uzbrojeniu, spowodował także zmiany w umundurowaniu wojsk na całym świecie.

W Wojsku Polskim, jak się dowiaduje Socjalistyczna Agencja Prasowa, rozważane jest obecnie wprowadzenie nowego typu umundurowania i jest prawdopodobne, że nowy mundur zbliżony będzie do amerykańskiego.

Rozważany jest również projekt, ażeby w całym Wojsku Polskim przyjąć czapki okrągłe, podobne do tych, jakie przed wojną nosili szwoleżerowie i KOP. Tytułem próby wprowadzono te czapki w 1 Dywizji Warszawskiej i w 1 p. ulanów, które wystąpią w nich na defiladzie w dniu 9 bm.

Należy tu dodać, że przywrócono piechocie polskiej, jako zasadniczą barwę, jej historyczny kolor żółty.

W rocznicę oswobodzenia Wrocławia

Dziś w dniu 9 maja, w Święto Zwycięstwa Wrocław obchodzi 1 rocznicę swojego wyzwolenia.

Z okazji tej urzędy pocztowe Wrocław 1 i Wrocław 2 będą stemplowały dziś wszystkie przesyłki listowe specjalnymi datownikami okolicznościowymi.

Rozpowszechniajcie Wiadomości Mazurskie

Z życia kulturalnego Olsztyna

U-wo Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej

Spółeczeństwo Olsztyna, doceniając konieczność rozszerzenia i pogłębienia kultury polskiej na prastarej ziemi Warmijsko-Mazurskiej, zorganizowało ostatnio Towarzystwo Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie.

Celem tej organizacji jest założenie, rozwój i utrzymywanie tej wyższej szkoły, jako placówki nauk.-kulturalnej.

W celu rozpoczęcia pracy, na ostatnim walnym zebraniu członków zostały ukonstytuowane jednogłośnie Rada Naukowa, Zarząd i Komisja Rewizyjna, jako władze Towarzystwa.

Do Rady Naukowej zostali wybrani ob. ob.: wojewoda dr Z. Robel, wice-wojewoda płk. mgr K. Koral, przewodniczący WRA L. Dura, prezes B. Steiman, kurator Okr. Szkolnego Z. Szulczyński, posłowie Wilamowski-

Korolewicz, R. Kalinowski i Cendrowski oraz prezydent miasta T. Pałucki.

Zarząd obrano w składzie ob. ob.: H. Kulesza dyrektor Okr. Urzędu PUR, jako prezes, inż. A. Zurawicz i nac. J. Urbanski, jako wiceprezesi, nac. B. Cmela, jako skarbnik i sekretarz sędzia S. Okr. A. Wojskiewicz.

Zastępcy członków Zarządu: prezes Frolewicz, dyr. Sawicki i Wojtowicz.

Do Komisji Rewizyjnej powołano ob. ob. prokur. Malinowskiego, nac. dr Gębika, dyr. Pietrzak-Pawłowski. Jako zastępcę desygnowano dyrektora Mielczarka.

Powstanie Towarzystwa stało się faktem, który należy powitać z uznaniem, apelując równocześnie do ogółu społeczeństwa o poparcie jego działalności. J. W.

Wspólny front partii robotniczych

Warszawa, 9.5 (PAP). W Warszawie odbyła się konferencja wojewódzka PPS i PPR. Uchwalono zdecydowanie przeciwstawić się wszelkim próbom reakcji rozbitcia jedności klasy robotniczej.

Zdecydowano, że konferencje obu partii robotniczych powinny się odbywać na wszystkich szczeblach organizacyjnych conajmniej raz na miesiąc.

Przed wyborami we Francji

Paryż, 9.5 (PAP). Przedstawiciele 3 partii w rządzie francuskim zdecydowali, że rząd koalicyjny pozostanie u władzy do czasu nowych wyborów, które odbędą się w dniu 2 czerwca.

Słowianie łączą się

Praga, 9.5 (PAP). Wczoraj premier Czechosłowacji Firlinger oraz min. Massaryk odlecieli do Belgradu, gdzie zostanie podpisany traktat o przyjazni i wzajemnej pomocy pomiędzy Czechosłowacją i Jugosławią.

Polska i Hiszpania

Warszawa, 9.5 (PAP). Wicemin. spraw zagranicznych ob. Modzelewski otrzymał depezę od premiera republikanckiego rządu hiszpańskiego Giralá, w której wyrażona została wdzięczność narodu hiszpańskiego za stanowisko, zajęte w Radzie Bezpieczeństwa przez delegata Polski.

Święto Zwycięstwa w Jugosławii

Belgrad, 9.5 (PAP). Do Belgradu przybyli oficerowie polscy na czele z gen. Jaroszewiczem, wiceministrem Obrony Narodowej, aby wziąć udział w obchodzie Święta Zwycięstwa. Oficerowie polscy złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Anglicy opuszczają Egipt

Kair, 9.5. (PAP) Ambasada brytyjska ogłosiła deklarację o stopniowym wycofaniu brytyjskich sił zbrojnych z Egiptu. Ostateczne terminy ewakuacji mają być ustalone w ciągu 2 tygodni.

Inicjatywa tej deklaracji wyszła ze strony delegacji brytyjskiej, która prowadzi rokowania o nowy traktat z Egiptem.

W politycznych kołach egipskich deklaracja brytyjska wywarła niezadowolone, gdyż ewakuacja „raty” może przeciągnąć się zbyt długo.

SPÓŁKA Techniczno-Budowlana „OLSZTYN”

wykonuje wszelkie remonty domów, roboty budowlane i instalacyjne.

We własnych warsztatach stolarskich

meble biurowe
stolarke budowlana
lodzie, kajaki
oraz inne
roboty stolarskie

Zarząd:
Olsztyn, 1-go Maja 6 Tel. 93.
Warszaty stolarskie:
Okolna 8, Telefon 119 (662)

Przed rokiem - 9 maja 1945 roku

OREDZIE Prezydenta Bieruta

(Wyjutki)

„...Naród polski jeden z pierwszych przystąpił do walki i nie złożył broni ani na chwilę, nie złożył jej i wtedy, kiedy przeciwko niemu obróciła się cała wściekłość plugawego hitlerowskiego barbarzyńcy.

Walczyliśmy wszędzie, gdzie toczył się bój, wierząc, że na każdym odcinku służyliśmy wspólnej sprawie wolności i demokracji, służyliśmy Polsce. W toku walki wykuwała się głęboko przelaną krwią spojona jedność narodu polskiego, jedność jego wysiłków i dążeń, którym na imię było:

wolna i niepodległa, demokratyczna, zjednoczona i silna Polska.

Pójdziemy po drodze współtworzenia form zbiorowego bezpieczeństwa, form zbiorowej współpracy nad utrwaleniem pokoju. W dziele tym Polska mieć będzie udział odpowiadający jej roli i jej wkładowi wojennemu, poniesionym przez nią ofiarom.

Najgorętsze słowa przyjaźni i wdzięczności kierujemy dziś do Armii Czerwonej, do bratnich słowiańskich narodów ZSRR, które największy wkład wniosły w dzieło zwycięstwa i pokoju, którym zawdzięczamy wolność.

Wspólnie przelana krew i wspólne ofiary stworzyły spiżową postawę przyjaźni i współpracy, rozwój której jest najsilniejszą gwarancją naszej siły i niepodległości. Zjednoczenie wysiłków wszystkich narodów słowiańskich zabezpieczy je na zawsze przed widmem germanskiej napaści. W przymierzu z W. Brytanią i St. Zjednoczonymi utrwalimy pokój i współpracę wszystkich demokratycznych narodów świata. Państwo polskie oddaje swe siły sojuszowi, którego trwałość wykuta w czasie walki jest najmocniejszym fundamentem pokoju i odbudowy Europy i świata.

Na gruzach wrogich mocy, w braterstwie ze wszystkimi demokracjami świata, stoi i stać będzie demokratyczna Polska, której sztandary zatknięte przez polskiego żołnierza powiewają nad Berlinem.

Z dniem dzisiejszym wchodzimy w nową erę — erę pokoju.

„...Silni jednością całego narodu staniemy do bardziej wyteżonej pracy, aby podnieść z gruzów nasze państwo, aby budować nowe, szczęśliwe życie, aby na kartach dziejów Europy niezatartymi zgłoskami pisać dzieje wolnej, demokratycznej i zjednoczonej Polski.“

Rozkaz

Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego na dzień zakończenia wojny

(Wyjutki)

„... Wojna, zapoczątkowana 1 września 1939 roku napaścią wojsk hitlerowskich na naszą ojczyznę zakończyła się.

W tej radosnej dla całego świata godzinie możemy sobie z dumą powiedzieć, że Wojsko Polskie przysłużyło się Ojczyźnie i ludzkości.

Bohaterstwo obrońców Westerplatte i Warszawy z września 1939 roku, heroizm pionierów walki zbrojnej narodu z okupantem, bojowników partyzantki Armii Ludowej, poświęcenie idących za porywem serca powstańców warszawskich z sierpnia 1944 r., niezmierna tęsknota za Polską, która wiodła do wielkich czynów pod Lenino i Darnicą pierwszą Armię Polską w ZSRR, męstwo drugiej Armii Polskiej — cała epopea Waszej zbrojnej walki o niepodległość, o honor Polaków, wypisana jest na Waszych sławnych sztandarach, zatkniętych w Berlinie i dalej nad Łabą.

Przeszliście wspaniałą, jedyną w naszych dziejach drogę sławy. Szlak Waszego bohaterstwa wyznaczyliście własną krwią, mogliście najlepszych synów Ojczyzny, wiernych do ostatka. Nie szukaliście okólnych dróg do Polski. W polskie ziemie wsiąkła Wasza krew ofiarna, w ziemię Polski, która z tej krwi powstała, by żyć.

Dzisiaj, gdy wojna dobiegła zwycięskiego końca, zadaniem Waszym jest zabezpieczenie na wieki naszych granic, zapewnienie warunków dalszego, niezakłóconego rozwoju potęgi Polski, opartej na zdobycach demokracji.

Zwróćcie myśli ku naszym sojusznikom, którzy silni jednością doprowadzili ludzkość do wspaniałego zwycięstwa, zwróćcie myśli ku wielkiemu Związkowi Radzieckiemu, któremu zawdzięczamy wyzwolenie Polski z jarzma hitlerowskiego i odrodzenie naszego wojska, wojska, w którego szeregach jest miejsce dla wszystkich żołnierzy polskich, gdziekolwiek bili się z niemieckim zaborcą.

Naród i Państwo nie zapomną żadnej zasługi bojowej, żadnej kropli krwi przelanej o Polskę na wszystkich frontach świata.

Chwała wszystkim żołnierzom polskim i wszystkim żołnierzom narodów sojusznicznych, poległym w walce o wolność!

Chwała bohaterkiej Armii Czerwonej i jej genialnemu wodzowi, Marszałkowi Stalinowi, zwycięzcy Niemiec hitlerowskich!

Chwała sojusznicznym armiom, które zadały Niemcom hitlerowskim cios od zachodu!

Niech żyje potężne Wojsko Polskie, wieczna straż naszych granic i demokratycznych zdobyczy narodu!

Niech żyje silna, niepodległa, demokratyczna Polska!

OREDZIE Marszałka Stalina

(Wyjutki)

„... Nastąpił historyczny dzień ostatecznego rozgromienia Niemiec, dzień wielkiego zwycięstwa naszego narodu nad imperializmem niemieckim.

Wielkie ofiary, jakie ponieśliśmy w walce o wolność i niepodległość naszej Ojczyzny, niezliczone cierpienia i męki, jakie naród nasz przeżył podczas wojny, wyteżona praca na zapleczu i na froncie, wszystko to, złożone w ofierze na ołtarzu Ojczyzny, nie poszło na marne i uwiecznione zostało zwycięstwem nad wrogiem.

Od wieków trwająca walka narodów słowiańskich o swój byt zakończyła się zwycięstwem nad niemieckimi najeźdźcami i niemiecką tyranią.

Od dziś powiewać będzie nad Europą wielki sztandar wolności narodów i pokoju między narodami.

Wielka wojna w obronie Ojczyzny zakończyła się naszym pełnym zwycięstwem. Zakończył się okres wojny w Europie. Rozpoczął się okres rozwoju pokojowego.

Chwała naszej bohaterkiej Armii Czerwonej, która obroniła niezależność naszej Ojczyzny i osiągnęła zwycięstwo nad wrogiem!

Chwała naszemu wielkiemu Narodowi, Narodowi — Zwycięzcy!

Wieczna chwała bohaterom, którzy polegli w walce z wrogiem i życie swe poświęcili wolności i szczęściu naszego Narodu!«

Z przemówienia Prezydenta Trumana

„... Przeżywamy uroczystą i wielką chwilę.

Armie sprzymierzonych dzięki niezliczonym ofiarom i ogromnym wysiłkom zmusiły — z pomocą Boską — Niemców do całkowitej i bezwarunkowej kapitulacji. Zachód został uwolniony od złych mocy, które przez 5 lat trzymały w niewoli i mordowały miliony ludzi.

Narody zjednoczone, pokój milujące, dowiodły, że są znacznie silniejsze, niż dyktatury i tyranie klik militarnych, które nazywały nas kiedyś miękkimi i słabymi.

Dziękuję Wszechmogącemu za triumf naszego ducha i oręża.

Wzywam naród Stanów Zjednoczonych, aby złożył Bogu podzięko-

wanie za nasze zwycięstwo. Wzywam obywateli Stanów Zjednoczonych, aby w dniu tym pomyśleli w skupieniu o tych, którzy życie swe złożyli na ołtarzu naszego zwycięstwa.“

Dekret

z dnia 8 maja 1945

„... Celem upamiętnienia po wsze czasy zwycięstwa Narodu Polskiego i Jego Wielkich Sprzymierzeńców nad najeźdźcą germanskim, demokracji nad hitleryzmem i faszyzmem, wolności i sprawiedliwości nad niewolą i bezprawiem, 9 maja, jako dzień zakończenia działań wojennych, stanowić będzie Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności.“

Prezydent Truman do Marszałka Stalina

„...Związek Radziecki pokazał, czego może dokonać wolny naród, gdy pod wspaniałym kierownictwem, z niezachwianą odwagą powstaje przeciwko siłom barbarzyństwa!«

Historyczna chwila

Jak odbyło się podpisanie kapitulacji Niemiec

Historyczny akt podpisania bezwarunkowej kapitulacji hitlerowskich Niemiec, na który czekał cały świat w ciągu długich lat wojny, odbył się w gmachu berlińskiej szkoły wojennej przy Reinsteinstrasse.

Posiedzenie rozpoczęło się przemówieniem marsz. Zukowa, który stwierdził, że jako pełnomocnik naczelnego głównodowodzącego Armii Czerwonej wraz z pełnomocnikami naczelnego dowództwa sił ekspedycyjnych sprzymierzonych, przybył tutaj celem przyjęcia aktu bezwzględnej kapitulacji Niemiec.

Po przemówieniu marsz. Zukowa weszli na salę feldmarszałek Heitel, admirał Friedeburg, gen. plk. Stumpf w towarzystwie swych adiutantów i zajęli miejsca przy stole, przeznaczonym dla delegacji niemieckiej.

Marsz. Zukow ponownie zabrał głos i oświadczył:

„Panowie, zwracam się do was, jako do przedstawicieli głównego dowództwa niemieckich sił zbrojnych, zapytaniem, czy jesteście gotowi podpisać akt bezwzględnej kapitulacji?“

Na to wstał feldmarszałek Keitel i wręczył pełnomocnictwa, podpisane przez admirała Doenitza, upowazniające Keitla, Stumpfa i Friedeburga do podpisania aktu bezwzględnej kapitulacji niemieckich sił zbrojnych wobec głównodowodzących Armii Czerwonej i sił ekspedycyjnych sprzymierzonych.

Z opuszczonymi głowami, unikając wzroku obecnych, przedstawiciele głównego dowództwa niemieckiego złożyli swoje podpisy pod historycznym aktem bezwarunkowej kapitulacji hitlerowskich Niemiec.

Zwycięstwo - Wolność - Pokój

Jak manifestowano przed rokiem w dniu zakończenia wojny

Stolica Warszawa

W manifestacji ludności stolicy w Dniu Zwycięstwa, 9 maja 1945 r., wzięli udział członkowie rządu z Prezydentem Bierutem, premierem Osóbka-Morawskim oraz Marszałkiem Rola-Zymierskim oraz czele.

Wielki wiec manifestacyjny zajął prezydent miasta, po czym przemówił premier Osóbka-Morawski:

«Obchodzimy dziś Święto Zwycięstwa i Wolności. W tym zwycięstwie jest i nasz poważny udział. Wojsko Polskie, pobite w kraju, organizowało się i walczyło dalej w różnych zakątkach świata.

Dzięki przyjaźni i pomocy narodu radzieckiego, dzięki Armii Czerwonej i Marszałkowi Stalinowi, nasze Wojsko Polskie, nasza I i II Armie walczyły nie tylko o wyzwolenie Polski, ale brały udział w rozbiciu wroga na jego własnej ziemi, zdobywały stolicę jego — Berlin.

Wygraliśmy wojnę, musimy wygrać i pokój. Naród nasz i rząd pragną pokoju i szczerą, bratnią współpracę ze wszystkimi narodami, miłującymi pokój.

Z kolei przemówił marszałek Zymierski:

«Poczynając od 1939 roku, od bohaterstwa obrony naszej stolicy, poprzez walkę całego Narodu Polskiego,

poprzez walki partyzantów w lasach, jako dowód zbrojnego oporu przeciw okupantowi, szliśmy dalej, aż do stworzenia Wojska Polskiego, które, zorganizowane przy pomocy Armii Czerwonej, w swoim pochodzie szło pod polskim sztandarem, zdobyło Warszawę, złamało wał Pomorski, zdobyło Kołobrzeg, Gdynię, Gdansk, sforsowało Odrę i Nisę i szło na ziemię niemieckie, żeby pomścić krzywdy.

Wywalczyliśmy zwycięstwo, teraz musimy wywalczyć pokój. Zadania, które stoją przed nami, nie są skończone.

W dniu tym radosnym zwycięstwa, na które tyle lat czekaliśmy, zapewniam was, że Wojsko Polskie będzie zbrojnym ramieniem Narodu, jego chlubą i jego nadzieją».

W dalszym ciągu przemawiali: gen. Szewczenko, wicepremier Janusz, min. Matuszewski, ob. Zambrowski w imieniu PPR i ob. Morawski z ramienia ZWM.

Uczestnicy manifestacji w liczbie przeszło 50 000 przedfilowali następnie przed trybuną honorową, na której zajęli miejsca Prezydent Bierut, Marsz. Zymierski, premier Osóbka-Morawski, ministrowie i przedstawiciele państw obcych.

Robotnicza Łódź

Łódź potężną manifestacją na Placu Wolności dała wyraz swych uczuć w dniu zwycięstwa demokracji i rozgromu hitlerowskich Niemiec.

Od powstania Łodzi nie było tak wielkiej manifestacji, jak w dniu 9 maja 1945 roku.

Magiczne hasła: pogrom Niemiec, koniec wojny, pokój — ściągnęły wielotysięczne rzesze mieszkańców miasta.

Poszli wszyscy: robotnicza Łódź skupiona pod czerwienią sztandarów związków zawodowych i partii politycznych, przedstawiciele włościanstwa, organizacje młodzieżowe, szkoły. I liczni przedstawiciele Wojska Polskiego wszystkich rodzajów broni.

Wszystkie serca poraża wielka, święta wieść: nastał pokój.

Z trybuny padają słowa: »Niemcy hitlerowskie, śmiertelny wróg narodu polskiego, zostały ostatecznie dobite. Okres pięciu i pół lat walki demokracji z faszyzmem zakończył się w dniu dzisiejszym zwycięstwem!« — To prezydent miasta ob. Mijał oficjalnie zawiadamia zebranych o zakończeniu wojny.

Rwą się okrzyki i wiwaty. Entuzjazm ogarnia tłumy. Przemawiają: z ramienia PPR płk. Sowinski, ob. Wachowicz z PPS, woj. Dąb-Łocioł z SL, ob. Wróblewski z SD, ob. Burski w imieniu OKZZ, ks. kanclerz Zdżarski, gen. mjr. Furt, ppłk. Werner, przedstawiciel Wojska Polskiego.

Okrzyki na cześć zwycięskiej Armii

Czerwonej i jej wodza, marszałka Stalina, na cześć Wojska Polskiego i marszałka Zymierskiego oraz sojuszu narodów słowiańskich nie mają końca.

Trzyminutową ciszą oddali zebrani hołd pamięci poległych bohaterów w walce z hitleryzmem.

Przegląd prasy

Co pisano przed rokiem

«Rzeczpospolita» z dnia 11 maja 1945 r. w trzecim dniu pokoju pisze:

«Wojna jest skończona. Żadna wojna nie była jeszcze tak straszna jak ta, nigdy jeszcze ziemia nie nasiąkała tak krwią, jak w tej wojnie. I tak, jak w tej wojnie — nigdy jeszcze ludność nie była tak spragniona pokoju.

«I oto mamy pokój. Jeszcze dwa lata czy rok temu myśleliśmy, że chyba oszalejemy z radości, gdy doczekamy tej chwili. Jeszcze wtedy zdawało się nam, że gdy tylko Niemcy będą pokonane, gdy nastąpi pokój — niczego więcej nie będziemy pragnęli.

Coraz bardziej, jednak, zaczęliśmy później identyfikować pojęcie pokoju z pojęciem życia takiego, którym żyliśmy niegdyś i za którym — rzecz naturalna — wszyscy tęsknimy.

Czy pokój przyniesie nam to życie?

○ drugiej w nocy na 9 maja 1945 r. przez Moskwę przeszła fala entuzjazmu. Niewzywane, niezorganizowane tłumy wyległy na ulice i wszystkimi arteriami stolicy szły na Czerwony Plac. Nie trzeba było organizować manifestacji i nikt też jej nie organizował. Każdy wiedział, każdy czuł, że musi iść, że jego miejsce jest właśnie tam — pod murami Kremla.

Nazajutrz cała Moskwa była na ulicach. W ten wielki dzień wszyscy byli braćmi. Przedstawiciele armii sojuszniczych: Anglicy, Amerykanie, Francuzi witani byli szczególnie serdecznie.

To, co świat o przyjaźni i sojuszu wiedział z paktów, konferencji, komunikatów, tu zatętniło życiem. Na balkonie hotelu »Metropol« ukazuje się grupa oficerów amerykańskich. Tłum na ich cześć wznosi wielokrotne »hurra«. Amerykanie przepijają

do tłumy — za przyjazn, zwycięstwo, za sławę.

Na placu Maneżu tanczą. Morze głów. Życie i radość święcą swój triumf.

Wieczorem w teatrach nagle przerwa. Zabłyły światła. Z głośników rozległ się głos znajomy Moskwi, spokojny, opanowany głos Wodza. Krótko, serdecznie przemówił do swojego narodu. Czuć było głęboki, duchowy związek z tym, który naród swój przeprowadził przez piekło wojny do zwycięstwa.

Tysiące reflektorów skrzyżowały nad Kremlen świetlne miecze, a całe niebo zakwitło czerwonymi, białymi, zielonymi i żółtymi kwiatami fajerwerków. Na zakończenie wpłynęła na ciemne niebo czerwona flaga ZSRR i na jej tle portret Marszałka Stalina.

Salut zwycięstwa z tysiąca dział ukoronował pamiętny dzień triumfu i sławy.

Polski Olsztyn

W nocy z 8 na 9 maja 1945 roku ciszę uspionego Olsztyna rozdarły nagle salwy karabinowe, jazgot broni automatycznej, na ciemnym niebie zabłyły błyskawice rakiet.

W koszarach 9 p. zap. Wojska Polskiego (50 pp) zapanował ruch, dzwoniły telefony, biegali zaaserowani łącznicy. Salwy wstrząsały powietrzem, z koszar oddziałów radzieckich dochodziły okrzyki i wiwaty.

O trzeciej nad ranem było już wszystko wiadome: Niemcy kapitulują, nastał pokój!

W godzinach rannych następuje zbiórka kompanii 50 pp. na placu koszarowym. Dowódca pułku oficjalnie

powiadamia żołnierzy o historycznej chwili. Entuzjazm nie ma granic. I znów radosne salwy całych plutonów biją w niebo na wiwat.

Pułk udaje się zwartą kolumną do koszar jednostki radzieckiej płk. Szumskiego. Na obszernym placu odbywa się zaimprovizowany wiec manifestacyjny, w którym wzięli udział płk. dr. Prawin, Pełnomocnik Rządu R.P. na okręg Mazurski, płk. Szumski i płk. Filipiuk, d-ca 50 pp.

Była to podniosła uroczystość zbratania się żołnierzy Armii Czerwonej i Wojska Polskiego, którzy ramie w ramię przeszli szlak zwycięstwa spod Lenino i Wolgi.

Tymczasem Olsztyn wywiesza chorągwie, zdobi domy w zielen i kwiaty. Wieliczni jeszcze Polacy noszą białoczerwone opaski i wstążeczki w kłapach.

Przed Ratuszem rozpoczyna się defilada oddziałów WP. Na trybunie przyjmują defiladę płk. dr. Prawin, Pełnomocnik Rządu RP, płk. Szumski, komendant wojenny Olsztyna, przedstawiciele władz i partii politycznych.

Do zebranych wygłosili następnie przemówienia płk. dr. Prawin, płk. Szumski, ob. L. Dura w imieniu komitetu porozumiewawczego stronnictw politycznych, ob. Sokołowski w imieniu PPR i ob. Lewandowski w imieniu Stronnictwa Demokratycznego.

Mówili o wielkim dniu, o zwycięstwie wywalczonym wspólnie nad odwiecznym wrogiem słowiańszczyzny i narodów, miłujących pokój. Mówili o nowym, szczęśliwym Jutrze ludzkości.

Był dzień promienny i jasny. Dzień 9 maja 1945 roku. Pierwszy dzień pokoju w Olsztynie, stolicy wyzwolonej i zespolonej z Macierzą ziemi warmijsko-mazurskiej.

ROLNIKU! Czy jesteś już członkiem Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik“ w Olsztynie?

Zapisy przyjmuje i informacji udziela biuro Spółdzielni, Olsztyn, Rynek 3/4 — Tel. 66.

Wzrasta ludność miasta

Stan ludności miasta Olsztyna w/g ewidencji na dzień 30 kwietnia br. wynosi 33 357 (mężczyzn 16.025, kobiet 17.332).

W kwietniu wymeldowano 223 osoby. W urzędzie Stanu Cywilnego zanotowano 33 zgony, 63 urodzenia i sporządzono 37 aktów małżeństwa.

Kursy buchalleryjne

„Społem“ organizuje w Olsztynie dwutygodniowe kursy buchalleryjne. Od kandydatów wymaga się ukończonej szkoły handlowej lub dłuższej praktyki.

Absolwenci kursów będą przyjęci na stanowiska buchalterów lub ich zastępców na placówki „Społem“ w woj. Olsztynskim.

Wykłady rozpoczynają się dn. 15 bm. w lokalu „Społem“ przy ulicy Pieniężnego 18. Kurs jest bezpłatny, uczestnicy zamiejscowi otrzymują kwatery i wyżywienie, miejscowi — wyżywienie.

Zgłoszenia na pozostałe wolne miejsca nadsyłać do Okręgu „Społem“ w Olsztynie ul. Wyzwolenia 27.

Zabawa Ludowa

Dziś, z okazji Święta Zwycięstwa odbędzie się Zabawa Ludowa od godz. 15 do 21 na polanie przy Al. Wojska Polskiego (opodal Stadionu Sportowego).

Dochód z zabawy przeznacza się na Fundusz Budowy Pomnika Nieznanego Żołnierza w Olsztynie.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

- godz. 17 komedia „Jan“.
- godz. 20 „Wesele“.

Odpowiedzialna jest praca saperów

Ci, którzy rozminowują nasze tereny

„Saper myli się raz jeden — gdy wejdzie na minę“.

Jest to przysłowie saperskie, które stało się niejako zawołaniem zawodowym. Rzeczywiście praca saperska jest bardzo trudna i odpowiedzialna. Kwalifikowanego sapersa nie może cechować, zdaniem inżyniera technicznego majora Fajstella, ani zbyt odważa i zapamiętanie, ani też pobudliwość, lecz spokój, skoncentrowanie uwagi i szybka orientacja.

Tacy ludzie właśnie znajdują się w formacji saperskiej jednostki wojskowej stacjonującej w Olsztynie.

Saper nie zażywa „słodczy“ życia pokojowego, jak to bywa w innych formacjach, lecz w dalszym ciągu jest w stanie bojowym. Mówi się: „Dla sapersa wojna się nie skończyła, trwa jeszcze dalej“. I rzeczywiście raz po raz otrzymuje w dalszym ciągu saper zadania bojowe.

Nawet zima nie oszczędza spokoju sapersa. Oto ekipa saperów dzielnie ratowała i uratowała mocno zagrożone mosty, kolejowy i drogowy pod Ostrołęką.

Z nastaniem zaś dni ciepłych, gdy przysłała potrzeba prac rolnych, saper stał się najbardziej upragnionym człowiekiem wsi. Zaufanie rolnika do prac saperskich jest tak wielkie, że niektórzy nie chcą wyruszyć w pole z pługiem, zanim saperzy nie zawiadają, że pole jest wolne od min.

Diagnoza taka nie jest rzeczą łatwą, zanim się orzeczenie wyda trzeba wiele pracy i ryzyka włożyć. Jak nas informuje szef sztabu rozminowania por. Gruszecki, kwestia rozminowania, związana ściśle z akcją siewną, napotyka na wiele trudności.

Przed wszystkim pola minowe na naszym terenie działań wojennych zakładane były na własną rękę przez poszczególnych dowódców niemieckich, o czym nie przechowały się żadne wiadomości.

W związku z tym pracę rozminowania trzeba nieraz improwizować

do czego zmusza czasem nawet przypadek.

Tak np. okolice Licbarka były naogół uważane za wolne od min. Przy bliższym jednak rozpoznaniu, okazało się, że są tam całe pola minowe, na których uprzątnięcie ekipa saperska poświęciła miesiąc wyteżonej pracy.

Jest rzeczą znamioną, iż zdarzają się wypadki lekceważenia niebezpieczeństwa. Np. sołtys pewnej wsi w okolicy Licbarka wiedział o istnieniu min i niewypałów, lecz nie zatroszczył się, aby powiadomić o tym odnośne władze. Dopiero, gdy bawiące się dzieci natknęły się na minę i zostały wybuchem mocno pokaleczone, sołtys ów poruszył się, aby miny usunąć.

Aby uniknąć podobnych wypadków władze wojskowe apelują do wszystkich mieszkańców województwa olsztynskiego: we własnym, dobrze zrozumianym interesie należy natychmiast powiadomić o każdej zauważonej minie lub niewypale, najbliższy posterunek Milicji Obywatelskiej, Starostwo Powiatowe lub najbliższą jednostkę wojskową.

Ważne w akcji rozminowania jest współdziałanie miejscowych władz cywilnych przy organizacji transportu unieszkodliwionych min.

Nie jest to błahostka, jeżeli się zważy, że nasi saperzy dotychczas unieszkodliwili około 100.000 min i

niewypałów, przy czym 80% stanowiły miny wagi od 3 do 8 kg. Wśród nich największy procent stanowią miny S, tak zwane skaczące, ponieważ najpierw podskakują do góry i dopiero na wysokości metra wybuchają, siejąc na wszystkie strony posiekane żelastwo. Promień rażenia wynosi od 100 do 200 metrów.

Są też najbardziej niebezpieczne miny typu R Mi 43 o wadze około 8 kg. Nie można ich rozbroić, lecz wysadza się je w powietrze ładunkiem trotylu.

Nic przeto dziwnego, że przy tak niebezpiecznej pracy zdarzają się ofiary w ludziach, na szczęście dotychczas wypadków śmiertelnych nie było.

Jeżeli chodzi o termin zakończenia prac, to zdaniem dowództwa Batalionu Saperów, w zasadzie będą one zakończone do lipca br., aczkolwiek absolutnej pewności co do uwolnienia terenu z min mieć jeszcze nie będzie można.

Czeka też naszych saperów jeszcze jedna «delikatna robota». Chodzi mianowicie o rozminowanie schronu Goeringa, który się znajduje w okolicach Jansborka, i schronu Hitlera i jego sztabu w okolicach miasta Luczany.

Przypuszczać trzeba, że te bandyckie jaskinie są mocno zaminowane, przeto życzyć musimy ekipie saperskiej czystej i ładnej «roboty». (j. j.)

FIRMA ZAWADZKI RAFAL
Olsztyn, Al. 1-go Maja 22
poleca: obrączki ślubne oraz pierścionki w dużym wyborze. 653

W pierwszym szeregu

W Olsztynie odbyło się walne zgromadzenie Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych, hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych. W obradach wzięło udział 106 członków związku, zarówno z Olsztyna, jak i z terenu całego województwa.

Porządek dzienny obejmował wyczerpująco wszystkie ważniejsze sprawy, dotyczące działalności i rozwoju Związku.

W dziedzinie zdrowotności Związek zapewnił swym członkom kurację we własnym pensjonacie w Drawsku na Pomorzu Zachodnim.

W dziedzinie ideowo-politycznej ob. Rychlik poruszył sprawę przebudowy psychiki polskiej w kierunku poczucia jedności słowiańskiej.

Następnie postanowiono wystosować specjalne pismo do Prezydenta HRN, wyrażające potępienie zbrodniarzy wojennych i uznające odpowiedzialność całego narodu niemieckiego.

W związku z nadchodzącą rocznicą wyzwolenia z więzień i obozów koncentracyjnych Niemiec, ob. Malewski zaapelował do członków Związku o napisanie wspomnień i wrażeń z czasów swego uwięzienia.

Ob. Grajewski wyjaśnił, że członkami Związku mogą być wszyscy byli więźniowie polityczni, którzy za swe przekonania cierpieli jeszcze

przed wojną. Dotyczy to nie tylko ludności nowoosiadłej na Warmii i Mazurach, lecz i miejscowej.

Na wniosek ob. Gębika postanowiono dzień 29 czerwca, jako dzień powrotu ziemi Mazurskiej do Polski, uczcić szczególnie uroczystie.

Z Tow. Przyjawni Polsko-Radzieckiej

W Olsztynie odbyło się pod przewodnictwem ob. prezesa Sekity zebranie T-wa Przyjawni Polsko-Radzieckiej.

Obrady toczyły się w sprawie zorganizowania wyjazdu delegatów T-wa na odprawę w Warszawie, opracowanie szczegółów zjazdu wojewódzkiego w Olsztynie, który ma się odbyć w dniu 19 bm., oraz omówienie spraw związanych ze zbliżającym się terminem Ogólnopolskiego Kongresu Towarzystwa.

Licznie zebrani przedstawiciele władz, partii politycznych, związków i organizacji obrali na delegatów ob. ob. ppłk. Szlaszewskiego, inż. Frolewicza i ob. Sokołowski.

W wyniku dyskusji uchwalono szereg wskazań technicznych dla poszczególnych komisji, w związku ze zjazdem wojewódzkim.

Następne zebranie odbędzie się w dniu 11 bm. (per)

Gen. Kontrym udekorował zasłużonych w bojach żołnierzy

Dowódca stacjonującej jednostki wojskowej w Olsztynie gen. bryg. Kontrym wraz z szefem sztabu płk. dypl. Szlaszewskim i ze swym zastępcą do spraw polityczno-wychowawczych mjr. Małeckim dokonał dekoracji odznaczeniami bojowymi oficerów, podoficerów i szeregowych w forma-

ojach, należących do składu tej jednostki.

Zostało wręczonych wiele odznaczeń. Mianowicie odznaczenia polskie „Za Warszawę“, „Za Odrę, Nisę i Bałtyk“, „Za zdobycie Berlina“, oraz „Za oswobodzenie Warszawy“ i „Za zwycięstwo nad Niemcami“.

POLSKI ZWIĄZEK ZACHODNI WYKONAWCĄ I STRÓŻEM

PZZ

ZACHODNIEGO PROGRAMU POLITYKI POLSKIEJ! CZY JESTEŚ CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO?

S P B Spoleczne Przedsiębiorstwo Budowlane
Spółdzielnia z o. u.
Oddział Mazurski w Olsztynie, ul. Partyzantów 12, tel. 58

Wykonuje roboty:

inżynierskie budowlane rozbiórkowe remontowe

Obsługuje całe Województwo Mazurskie.

Instalacje:

centralnego ogrzewania wodociągowe kancelaryjne elektryczne

Stolarnia mechaniczna S. P. B. przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarki budowlanej. 650

Centrala Materiałów Budowlanych

Sp. z o. o. w Warszawie

Oddział w Olsztynie, ulica Partyzantów 12, tel. 105

Dostawa wszelkich materiałów budowlanych dla odbudowy kraju

Wagonowo

— wprost od wytwórców.
Drobnicowo — ze składów własnych i uznanych

DZIAŁY: Drzewny, szkła, cementu i izolacji, instalacyjno-sanitarny, wapna i cementu, żelaza.

651

Najmniejszy samochód na świecie wazy 250 kg i przechowuje się w skrzyni

Inż. radziecki Bachcziwadze skonstruował nowy typ samochodu osobowego niezwykle małych rozmiarów. Świadczą o tym następujące dane: wysokość 122 cm, szerokość 124 cm, długość 270 cm. Silnik o mocy 22 koni mechanicznych. Samochód wazy zaledwie 250 kg. i zużywa od 5-6 litrów benzyny na 100 kilometrów. Szybkość samochodu sięga 100 km na godzinę.

Samochód może poruszać się po bardzo złych drogach, gdyż ma doskonałe resory. Jako garaż dla nowego samochodu będą służyły specjalne skrzynie, w których samochód będzie sprzedawany.

Cena samochodu będzie mniejsza aniżeli cena motocykla. Pierwsza partia tego rodzaju samochodu już ma niebawem zjawić się na rynku. (PAP)

Ogłoszenie o przetargu

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na oczyszczenie studzienek kanalizacyjnych o obrębie stacji Olsztyn. Roboty obejmują oczyszczenie wraz z naładowaniem, odwiezieniem i rozładowaniem wydobytego namułu w miejscu wskazanym.

Z bliższymi warunkami zapoznać się można w DOKP Olsztyn Wydział Drogowy pokój Nr 241a, gdzie też są do pobrania ślepe kosztorysy.

Oferty w podwójnych kopertach (wewnątrz koperta zalakowana), składać do skrzynki ofert w gmachu Dyrekcji w Olsztynie do dnia 18 (osiemnastego) maja 1946 r., do godziny 12-ej, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Do koperty winien być dołączony kwit kasy Dyrekcyjnej na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 2% od sumy oferowanej z zaokrągleniem do pełnych setek.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych

WARMIACY I MAZURZY!

Wszelkie informacje i porady udziela Okręgowy Komitet Narodowościowy w Olsztynie, przy ulicy Kościuszki Nr. 43

Mazurska Spółdzielnia Rybacka

z odpowiedzialnością udziałami w Olsztynie ul. Staromiejska 16 poleca

ryby słodkowodne świeże i wędzone

po cenach przystępnych (6F4)

KONCESJONOWANE
ZAKŁADY ELEKTROTECHNICZNE
„Pradnica”
OLSZTYN, ul. Mickiewicza 31
Wszelkie urządzenia elektryczne
Warsztaty reperacyjne (6F4)

OGŁOSZENIA DROBNE

DELEGATURA Ministerstwa Przemysłu, Olsztyn, Kościuszki 45, zaangażuje wykwalifikowaną maszynistkę. 642-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Liebark na nazwisko Ciecierski Stanisław, urodz. 27/X 1926 w Lozarkach pow. Łomża. 644-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU w Grajewie na nazwisko Kryger Stanisław, urodz. 19/XI 1921 w Nieckowie pow. Szczuczyn. 646-2

KIEROWNIKA sklepu poszukuje Spółdzielnia „Rolnik”. Olsztyn, Rynek 3/4. 655-2

URZĄD Wodno-Melioracyjny w Olsztynie, ul. Kajki 7 (bud. Starostwa II p.) przyjmie urzędnika (czkę) obznajmionego z prowadzeniem spraw z Ubezpieczalnią Społeczną, oraz piszącego biegle na maszynie. 665

SLUCHANY RADIA
WARSZAWA I na fali 395'8 mtr.

Czwartek, 9 bm. 19.30 dziennik, 19.50 VIII symfonia Szostakowicza, 20.50 „Zwycięstwo”, 21.00 audycja dla Polaków zagranicą, 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 „Pokrzywy nad Brdą”, 22.15 orkiestra taneczna, 23.00 ostatnie wiad., 23.25 program na jutro, 23.35 skrzynka poszuk., 23.55 Hymn.

BARWA

Olsztyn, ul. Staromiejska 11
Skład farb, lakierów i chemikali, poleca:

Barwniki do tkanin i skór, szciotki wszelkiego rodzaju oraz wszelkie artykuły malarskie i mydlarskie (661)

Wydawnia Cha-Wu-Cha

Olsztyn, ul. Ceglana 34
Filia: ul. Okrzei

Poleca wyborowe wędliny i mięso po cenach niskich (652)

KLUB MOTOCYKLISTÓW powstaje w Olsztynie

zebranie organizacyjne odbędzie się w piątek dn. 10 maja 1946 r. o g. 16-ej w świetlicy Woj. Urz. Inf. i Prop. ulica Stalina 7. — Zainteresowani sportowcy proszeni są o przybycie. (643)

Przedsiębiorstwo Transportowo-Przewozowe

Bolesław Winnik

Olsztyn, ul. Mazurska 15 m 11.
Przewóz mebli, opału, wszelkiego rodzaju materiałów budowlanych, wywózka gruzów i śmieci. (648)

Komunikat

W sprawie zgłaszania kwartalnych zapotrzebowań na produkty naftowe

Celem usprawnienia planowania i przydzielania produktów naftowych, Centrala Produktów Naftowych — Wojewódzki Oddział w Olsztynie podaje do wiadomości, że zgłaszanie zapotrzebowań przez poszczególnych odbiorców, odbywać się winno w dwójaki sposób:

a) odnośnie materiałów pędnych dla ruchu drogowego — za pośrednictwem Wojew. Oddziału Centralnego Zarządu Motoryzacyjnego (dawny WUS).

b) odnośnie produktów naftowych dla wszystkich innych celów — bezpośrednio w Wojew. Oddziale Centrali Produktów Naftowych, Olsztyn, Franciszkowska Nr 1, na znormalizowanych wnioskach zaopiniowanych przez kompetentny urząd, wzgl. zjednoczenie.

Postępowanie powyższe obowiązuje następujące grupy odbiorców oraz podległe im instytucje i przedsiębiorstwa na terenie Woj. Mazurskiego:

Rolnictwo (P.P.T. i M.R., Izby Rolnicze, Urzędy Ziemińskie).

Przemysł Państwowy (Centralne Zarządy Przemysłowe i inne upaństwowione zakłady przemysłowe, zakłady przem. spożywczego, cukierniczego, leśnego, rolnego).

Przemysł prywatny — Instytucje Państwowe (instytucje, urzędy, przedsiębiorstwa państwowe w wyj. przedsiębiorstwa przemysł. i roln. a więc: handlowe, transport. i tp. oraz partie polityczne).

Samorząd terytor. i gospod. (Zarządy Miejskie, Zarządy Gminne i podległe im instytucje użyteczności publicznej jak elektr. miejskie, gazownie, wodociągi i tp. Izby Rzemieślnicze, Izby Przem.-Handl. Związki Zawodowe i td.)

„Społem” (wszystkie hurtownie i zakłady przem. Społem).

Inne spółdzielnie (Zw. Spółdzielni R. P., Powiatowe Spółdzielnie Roln.-Handlowe, »Samopomoc Chłopska«, »Rolnik«.

Termin składania zapotrzebowań za III kwartał upływa w dniu 31 maja 1946 r. — Wnioski złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane przez Centralny Urząd Planowania.

Centrala Produktów Naftowych Wojewódzki Oddział w Olsztynie Olsztyn, dn. 7 maja 1946 r. (649-1)

JOZEF LUKIEWSKI

Olsztyn, ul. Stalina 34

Dostarczam hurtowo wszelkie szkło gospodarstwa domowego. Na składzie znaczny zapas szklanek do piwa i kieliszków. Szlifiernia szkła i podlew luster.

Kto by wiedział o losie Heleny Bogdanowicz i jej córki, zam. przed wojną w Wilnie, przy ul. Sołtaniskiej 38. Wszelkie wiadomości kierować do administracji „Wiad. Maz.”. (664)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.